

Kystvandråd for den centrale del af Limfjorden delområde 157 og 158

Referat

3. møde i kystvandrådet den 21. september 2023, kl. 17–20:30

Viborg, Rådhuset, Prinsens Alle 5, 8800 Viborg, lokale M1.4

Mødedeltagere:

- Rasmus Wittrup, Dansk Akvakultur (RW)
- Carl Christian Pedersen, Agri Nord (CCP)
- Lars Kristensen, Fjordland (LK)
- Henrik Nielsen, Foreningen Muslingeerhvervet (HN)
- Anders Ahrenfeldt, Dansk Skovforening (AA)
- Gorm Wæhrens, Danmarks Naturfredningsforening (GW)
- Poul Blicher Andersen, Dansk Ornitologisk Forening (PBA)
- Sabina Rohde, Danmarks Jægerforbund (SR)
- Hans Kurt Tougaard, Fjordklyngen (HKT)
- Aage Grynderup, Limfjordssammenslutningen (AG)
- Anne-Mette Sørensen Langvad, Klimafonden Skive (AMR)
- Claus Bo Andreasen, LAG Skive-Viborg (CBA)
- Claus Skodborg, Hjarbæk Sjøgtelaug (CS)
- Jakob Gade, Landboforeningen Midtjylland (JG)
- Lars Brinch Thygesen, Danmarks Sportsfiskerforbund (LBT)
- Henrik Dalgaard, Limfjordsrådets formandskab (HD)
- Anders Bøge, Limfjordsrådets formandskab (AB)

- Susanne Mortensen, sekretariatet (SM)
- Torben Bramming Jørgensen, sekretariatet (TBJ)
- Jørgen Jørgensen, sekretariatet (JJ)

Der var afbud fra Ivan Drejer, Skive Vand, Niels Sohn, Limfjordens Sejlsport, Peter Madsen, Friluftsrådet Limfjord Syd, Lars Olsen, Danske Vandløb

Referent: Jørgen Jørgensen

Dagsorden

1. Velkomst v/sekretariatet
2. Godkendelse af dagsorden v/sekretariatet
3. Siden sidst v/sekretariatet
 - Status for faglige bidrag fra vidensinstitutionerne (notater bilagt)
 - Status for teknikergruppens arbejde (referater bilagt)
 - Tidsplan (vedlægges mødereferatet)
4. Opsamling af hovedpunkter fra Limfjordsrådets konference d. 15. september (præsentationer bilagt)
 - Bemærkninger og kommentarer fra Kystvandrådet.
 - Kort opsummering v/sekretariatet.

5. Aftensmad
6. Overordnet drøftelse af indsatsmuligheder og virkemidler
 - Kort introduktion af rammerne v/sekretariatet.
 - Gruppedrøftelser.
 - Opsamling i plenum.
7. Evaluering af projektet v./Morten Graversgaard, Aarhus Universitet
8. Eventuelt

Bilag

- Notater fra Aarhus Universitet og DTU Aqua/DHI
- Referater fra Teknikergruppens møder
- Præsentationer fra Limfjordsrådets konference d. 15. september (eftersendt)

Ad 1

Jørgens Jørgensen bød velkommen, og nævnte at det næsten på dato er et halvt år siden kystvandrådet har mødtes sidst. I mellemtiden er der blevet arbejdet intensivt af eksperter, teknikergruppe og arbejdsgrupper og på det grundlag er det nu arbejdet i kystvandrådet for alvor går i gang

Ad 2

Ingen bemærkninger.

Ad 3

JJ nævnte at en del af resultaterne fra AU blev præsenteret på temamødet den 15. september i Skive.

JJ nævnte at der fra det næste møde i kystvandrådet vil ske et skifte sådan at tyngden i arbejdet vil flytte fra den tekniske arbejdsgruppe til kystvandrådet

JJ gennemgik den fremsendte tids- og mødeplan med fokus på møderne i kystvandrådet. Der var tilslutning til planen i kystvandrådet. Efter mødet har sekretariatet drøftet tidsplanen med vidensinstitutionerne. Det vil være en udfordring at få klargjort alle tal til et møde i kystvandrådet den 12. oktober, mødet er derfor afløst og næste møde bliver den 24. oktober, kalenderinvitation er udsendt.

Ad 4

Der blev generelt udtrykt stor tilfredshed med temadagen, det faglige indhold og debatten.

Anne-Mette Sørensen Langvad (AMS) var skuffet over at Miljøstyrelsen viste generelle landsdækkende tal og ikke tal for de konkrete områder i Limfjorden.

Claus Skodborg, (CS) nævnte, at vi mangler viden om fiskebestandene og at de burde indgå som en indikator ved vurderingen af miljøtilstanden. Torben Bramming Jørgensen (TBJ) nævnte at når vi ikke har dem med er det fordi de ikke er en indikator i vandrammedirektivet, men det er et forhold kystvandrådet kan gøre opmærksom på i sin afrapportering.

Carl Christian Pedersen (CCP) spurgte til bidraget fra bunden? JJ svarede at der i notatet fra DTU Aqua og DHI er redegjort for bundens bidrag.

Poul Blicher Andersen spurgte hvordan den kommende ændrede renseanlægsstruktur i Viborg Kommune skulle indgå? JJ svarede de forventede reduktioner i udledningen til Hjarbæk Fjord skal indarbejdes formentlig i baseline, med en tilsvarende reduktion i indsatsbehovet.

Henrik Nielsen, Foreningen (HN) undrede sig over at omplantning af muslinger ikke indgik som et virkemiddel og redegjorde for sin vurdering af de potentielt positive effekter. Der blev spurgt om næringsstofftilførslen fra brinkerosionen i dag er indregnet i landbrugsbidraget eller baggrunds/natur-bidraget? TBJ og JJ svarede at de umiddelbart vurderede at det var indregnet i naturbidraget, men at sekretariatet tager spørgsmålet med til eksperterne.

Lars Brinch Thygesen (LBT) understregede at det er vigtigt at have fokus på synergi mellem forskellige virkemidler og dermed kunne kombinere flere finansieringsmuligheder. Afslutningsvis gav TBJ en kort opsummering af temadagens konklusioner (slides vedlagt)

Ad 5

Aftensmad.

Ad 6

TBJ gav en introduktion til arbejdet i grupperne (slides vedlagt)

De fire gruppers bemærkninger og konklusioner fremgår af det vedhæftede bilag. På tværs af grupperne kan følgende udsagn fremhæves:

- Opgaven er stor og det er nødvendigt at alle virkemidler kommer i spil
- Brug virkemidler med dokumenterede effekter
- Vær opmærksom på mulighederne for at integrere virkemidler som vådområder, lavbundsprojekter, udtagning af lavbund, vandløbsvirkemidler indsatser mod punktkilder (dambrug) til egentlige ådalsprojekter
- Hvor anden lovgivning begrænser anvendelsen af konkrete virkemidler som f.eks. træplantning langs vandløb, sigtes efter størst mulig udnyttelse indenfor regelgrundlagets rammer
- Husk at få fosforbelastningen fra punktkilder med og vekslet til en reduktion i kvælstofindsatsbehovet, specielt i forhold til Hjarbæk Fjord
- Implementer virkemidler fra fjorden og ind som illustreret på TBJ's slide, dog med det forbehold, at forureningen som udgangspunkt bør fjernes ved kilden
- Arbejd for at minimere bureaukratiske barrierer for implementering af virkemidler
- Synliggør den tidsforsinkelse der vil være fra at alle virkemidler er fuldt implementeret og til der nås målopfyldelse

På baggrund af kystvandrådets bemærkninger og konklusioner og eksperternes bidrag vil sekretariatet i samråd med teknikergruppen opstille mere detaljerede scenarier, med inddragelse af konkrete virkemidler, der kan drøftes på kystvandrådets næste møde den 24. oktober.

Drøftelserne den 24. oktober skal udgøre grundlaget for den endelige sammensætning i november/december af et eller to indsatsscenarier, der kan prioritere, fordele og evt. placere virkemidler, så implementeringen af virkemidlerne sikrer målopfyldelse i fjordene.

Ad 7

Morten Graversgaard, Aarhus Universitet, havde ikke mulighed for at deltage, men havde sendt følgende bemærkninger:

"Jeg begynder reelt først min data/interviewrunde i oktober for alle kystvandråd og planen er så at gennemføre disse interviews gennem oktober og november med en afsluttende rapport i december.

Det jeg gerne vil kommunikere ud til kystvandrådsmedlemmerne, er at jeg tager fat i dem alle og at de meget gerne må deltage i mine undersøgelser i oktober og november.”

Ad 8

Intet.